

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lipca 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Werocy

Protokolant: Małgorzata Weres

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 07 lipca 2016 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa R. B.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda R. B. kwotę 29.078,60 zł brutto (dwadzieścia dziewięć tysięcy siedemdziesiąt osiem złotych i sześćdziesiąt groszy), tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty:

- 2.606,82 zł od dnia 28.10.2010r. do dnia zapłaty,
- 6.591,39zł od dnia 28.01.2011r. do dnia zapłaty,
- 6.831,85 zł od dnia 28.04.2011r. do dnia zapłaty,
- 8.789,82 zł od dnia 28.07.2011r. do dnia zapłaty,
- 4.258,72 zł od dnia 28.09.2011r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. umarza postępowanie w zakresie w jakim powód cofnął pozew;

IV. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 864 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;

V. nakazuje powodowi uiścić na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia) kwotę 1.677,03 zł tytułem kosztów sądowych i wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa;

VI. nakazuje pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia) kwotę 2.736,22 zł tytułem kosztów sądowych i wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa;

VII. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 6.000zł.

UZASADNIENIE

Powód R. B., pozewem z dnia 12 października 2012r. (data prezentaty biura podawczego), skierowanym przeciwko stronie pozwanej – (...) S.A.

z siedzibą w W., wniósł o zasądzenie od strony pozwanej kwoty 46.589,80 zł brutto, tytułem niewypłaconego wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w okresie od dnia 1 sierpnia 2010r. do dnia 31 sierpnia 2011r. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi za następujące miesiące:

- sierpień 2010 roku - od kwoty 2.317,95 zł od dnia 28 sierpnia 2010r. do dnia zapłaty;
- wrzesień 2010 roku - od kwoty 3.163,32 zł od dnia 28 września 2010r. do dnia zapłaty;
- październik 2010 roku - od kwoty 3.514,11 zł od dnia 28 października 2010r. do dnia zapłaty;
- listopad 2010 roku - od kwoty 1.980 zł od dnia 28 listopada 2010r. do dnia zapłaty;
- grudzień 2010 roku - od kwoty 3.299,67 zł od dnia 28 grudnia 2010r. do dnia zapłaty;
- styczeń 2011 roku - od kwoty 5.250 zł od dnia 28 stycznia 2011r. do dnia zapłaty;
- luty 2011 roku - od kwoty 2.625 zł od dnia 28 lutego 2011r. do dnia zapłaty;
- marzec 2011 roku - od kwoty 3.423 zł od dnia 28 marca 2011r. do dnia zapłaty;
- kwiecień 2011 roku - od kwoty 4.815 zł od dnia 28 kwietnia 2011r. do dnia zapłaty;
- maj 2011 roku - od kwoty 4.150,24 zł od dnia 28 maja 2011r. do dnia zapłaty;
- czerwiec 2011 roku - od kwoty 4.310,19 zł od dnia 28 czerwca 2011r. do dnia zapłaty;
- lipiec 2011 roku - od kwoty 3.820,97 zł od dnia 28 lipca 2011r. do dnia zapłaty;
- sierpień 2011 roku - od kwoty 3.920,35 zł od dnia 28 sierpnia 2011r. do dnia zapłaty;

oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powództwa podniósł, iż był zatrudniony u strony pozwanej od dnia 1 kwietnia 2007r. początkowo na stanowisku inżyniera budowy a następnie, tj. od dnia

1 stycznia 2011r. na stanowisku kierownika robót, przy czym – jak podał – z dniem 5 maja 2010r. został skierowany do pracy przy budowie (...) we W.. Podał, że mimo zmiany stanowiska pracy nie przedstawiono mu żadnego nowego zakresu obowiązków i nie zmienił się też charakter jego pracy, gdyż nadal wykonywał wraz

z pozostałymi pracownikami takie same obowiązki jak przed zmianą stanowiska, i nie powierzono mu również zwierzchnictwa nad innymi pracownikami zatrudnionymi przy budowie (...) we W.. Wskazując na powyższe argumentował, że powinien otrzymywać dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych oraz dodatek za pracę w porze nocnej gdyż jego praca polegała nie tylko na kierowaniu i organizowaniu pracy ale również – i to w znacznej mierze – na wykonywaniu takiej samej pracy jak inni pracownicy. Podał, że po skierowaniu go do pracy przy (...) we W., od sierpnia 2010 roku, notorycznie co miesiąc świadczył pracę ponad obowiązujący go wymiar czasu pracy, tj. w godzinach nadliczbowych nie otrzymując z tego tytułu wynagrodzenia. Podniósł, że normą był fakt wykonywania przez niego pracy codziennie po 11 godz., tj. od godziny 7:00 do godziny 18:00, a zdarzało się nawet, iż – z powodu braku możliwości przerwania betonowania - pracował nawet 14 lub 16 godzin (np. 1 grudnia 2010r., 6 grudnia 2010r., 12 października 2010r.), przy czym jedynie sporadycznie zdarzało się, że za przepracowane nadgodziny uzyskiwał czas wolny.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych.

Przyznając fakt zatrudnienia powoda początkowo na stanowisku inżyniera budowy

a począwszy od dnia 1 stycznia 2011r. na stanowisku kierownika robót zarzuciła, że powód nadzorował pracę podległych mu pracowników – co jednoznacznie wynikało z rodzaju zajmowanego przez niego stanowiska i nie wykonywał pracy na równi z podległymi mu pracownikami. Wskazała, że wprawdzie umowa o pracę zawarta z powodem nie precyzowała obowiązków kierownika budowy jednak nie oznacza to, że na powodzie nie ciążyły obowiązki związane z tym stanowiskiem. Podkreśliła dalej, że odcinek budowy (...) nadzorowany przez powoda stanowił wyodrębniona komórkę organizacyjną strony pozwanej, czego powód w pozwie nie kwestionuje, wobec czego powodowi nie przysługiwało prawo do wynagrodzenia oraz dodatku z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych. Niezależnie od powyższego podkreśliła, że powód z racji zajmowanego stanowiska miał wpływ na planowanie czasu pracy oraz sam decydował o swoim czasie pracy jak również, że rozmiar zadań był tak określony, aby ich wykonanie było obiektywnie możliwe w normalnym czasie pracy i nie było konieczności stałego wykonywania pracy w godzinach nadliczbowych. Nadto podała, że nie polecała powodowi wykonywania pracy godzinach nadliczbowych i dalej, że sam fakt ewentualnego, samowolnego pozostawiania w pracy powoda nie dowodzi wykonywania przez niego pracy w godzinach nadliczbowych. Zarzuciła równocześnie, że powód nie wykazał faktu wykonywania pracy w godzinach nadliczbowych.

W piśmie procesowym z dnia 1 kwietnia 2015r. powód cofnął roszczenie co do kwoty 6.973,04zł, podtrzymując żądanie zasądzenia kwoty 39.616,96zł brutto wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi za następujące miesiące:

- sierpień 2010 roku - od kwoty 1.723,86zł od dnia 28 sierpnia 2010r. do dnia zapłaty;
- wrzesień 2010 roku - od kwoty 2.347,92zł od dnia 28 września 2010r. do dnia zapłaty;
- październik 2010 roku - od kwoty 3.126,69zł od dnia 28 października 2010r. do dnia zapłaty;
- listopad 2010 roku - od kwoty 2.651,15zł od dnia 28 listopada 2010r. do dnia zapłaty;
- grudzień 2010 roku - od kwoty 3.159,69zł od dnia 28 grudnia 2010r. do dnia zapłaty;
- styczeń 2011 roku - od kwoty 3.988,85zł od dnia 28 stycznia 2011r. do dnia zapłaty;
- luty 2011 roku - od kwoty 2.343,44zł od dnia 28 lutego 2011r. do dnia zapłaty;
- marzec 2011 roku - od kwoty 2.602,99zł od dnia 28 marca 2011r. do dnia zapłaty;
- kwiecień 2011 roku - od kwoty 3.377,29zł od dnia 28 kwietnia 2011r. do dnia zapłaty;
- maj 2011 roku - od kwoty 4.820,04zł od dnia 28 maja 2011r. do dnia zapłaty;
- czerwiec 2011 roku - od kwoty 3.248,41zł od dnia 28 czerwca 2011r. do dnia zapłaty;
- lipiec 2011 roku - od kwoty 2.713zł od dnia 28 lipca 2011r. do dnia zapłaty;
- sierpień 2011 roku - od kwoty 3.513,64zł od dnia 28 sierpnia 2011r. do dnia zapłaty.

Jednocześnie wniósł o zasądzenie od strony pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w wysokości dwukrotności stawki minimalnej, tj. w kwocie 3.600zł.

Strona pozwana w piśmie procesowym z dnia 8 kwietnia 2015r., podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie, wyraziła zgodę na cofnięcie pozwu przez powoda w części dotyczącej roszczenia w kwocie 6.973,04zł i wniosła o umorzenie postępowania w tym zakresie. Nadto wniosła o zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w wysokości dwukrotności stawki minimalnej. Jednocześnie strona pozwana

zakwestionowała terminy wymagalności odsetek ustawowych za zwłokę wskazując, iż strony obowiązywał trzymiesięczny okres rozliczeniowy.

W toku dalszego postępowania stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd ustalił stan faktyczny:

Strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w W. na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie budownictwa ogólnego i inżynierii lądowej.

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej strona pozwana wykonywała pracę m.in. przy budowie (...) we W..

Dowód: - odpis z KRS pozwanej, k. 66-74

- zeznania świadka J. S., k. 103-105,

Powód R. B. był zatrudniony u strony pozwanej - (...) S.A. z siedzibą w W. początkowo na podstawie umowy o pracę zawartej

w dniu 31 marca 2007r. na okres próbny od dnia 1 kwietnia 2007r. do dnia 30 czerwca 2007r. a następnie na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 29 czerwca 2007r. na czas określony od dnia 1 lipca 2007r. do dnia 3 lipca 2008r., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku inżyniera budowy.

Począwszy od dnia 4 lipca 2008r., zgodnie z zawartym porozumieniem zmieniającym, powód zatrudniony został u strony pozwanej na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony.

Z dniem 15 maja 2010r. wynagrodzenie zasadnicze powoda zostało określone na kwotę 4.800zł brutto miesięcznie oraz premia uznaniowa zgodnie z (...) S.A.

Z dniem 1 stycznia 2011r. powód zatrudniony został na stanowisku kierownika robót, za wynagrodzeniem płatnym na zasadach określonych w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy, które obejmowało wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 6.000zł brutto miesięcznie oraz premię uznaniową płatną zgodnie z Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy.

Umowa o pracę została rozwiązana z dniem 31 stycznia 2012r., przez powoda, z zachowaniem okresu wypowiedzenia.

Dowód: - umowa o pracę z dnia 31 marca 2007r., k. 25 oraz w kopii akt osobowych powoda

- umowa o pracę z dnia 29 czerwca 2007r., k. 30 oraz w kopii akt osobowych powoda

- pismo pozwanej z dnia 5 maja 2010r., k. 36 oraz w kopii akt osobowych powoda

- porozumienie zmieniające z dnia 5 maja 2010r., k. 37-38 oraz w kopii akt osobowych powoda

- porozumienie zmieniające z dnia 1 stycznia 2011r., k. 41 oraz w kopii akt osobowych powoda

- wypowiedzenie umowy o pracę, k. 44 oraz w kopii akt osobowych powoda

- pismo strony pozwanej z dnia 16 listopada 2011r., k. 45 oraz w kopii akt osobowych powoda

- pismo Państwowej Inspekcji Pracy z dnia 3 stycznia 2012r., k. 51-52

- zaświadczenie o zarobkach, k. 75

- świadectwo pracy z dnia 2 lutego 2012r., w kopii akt osobowych powoda

- roczna karta wynagrodzeń za rok 2010 i 2011, koperta w aktach sprawy

- przesłuchanie powoda R. B., k. 394-397 i k. 572-575

W okresie od sierpnia do grudnia 2010 roku powód otrzymywał wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 4.800zł brutto, natomiast od stycznia do sierpnia 2011 roku w wysokości 6.000 zł brutto.

Poza wynagrodzeniem zasadniczym powodowi w okresie od dnia 1 czerwca 2010r. do dnia 31 stycznia 2012r. przyznany został ryczałt mieszkaniowy w kwocie 1.400zł.

Ryczałt wypłacony został powodowi za okres od czerwca do sierpnia 2010 roku w sierpniu 2010 roku w kwocie 4.200zł (3 x 1.400zł) a w kolejnych miesiącach, tj. od września 2010 roku do sierpnia 2011 roku wypłacany był w kwocie po 1.400 zł miesięcznie.

Dowód: - wniosek o przyznanie ryczałtu mieszkaniowego, w kopii akt osobowych powoda

- roczna karta wynagrodzeń za rok 2010 i 2011, koperta w aktach sprawy

Obowiązująca powoda norma czasu pracy wynosiła 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu w kwartalnym okresie rozliczeniowym.

Zgodnie z § 12 ust. 5 lit. d regulaminu pracy okres rozliczeniowy w podstawowym systemie czasu pracy wynosi trzy miesiące, przy czym okresy rozliczeniowe zgodne są z kwartałami kalendarzowymi.

W treści § 12 ust. 1 regulaminu pracy ustalono dalej, że czasem pracy jest czas, w którym pracownik pozostaje w dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy lub innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy.

Jednocześnie do czasu pracy wliczana była:

- 15 minutowa przerwa śniadaniowa – jeżeli dobowy wymiar czasu pracy pracownika wynosi co najmniej 6 godzin,
- 15 minutowa przerwa (druga) dla pracowników zatrudnionych na budowach i zakładach na spożycie posiłku pracujących danego dnia przynajmniej 8 godzin.
(§ 12 ust. 9 lit. a i d regulaminu pracy)

Pracownikom zatrudnionym w siedzibach wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych spółki przysługiwała także 30 minutowa przerwa na spożycie posiłku i załatwienie spraw osobistych nie wliczana do czasu pracy. (§ 12 ust. 10 lit. a regulaminu pracy)

Wynagrodzenie za pracę płatne było z dołu raz w miesiącu w terminach wynikających z regulaminu pracy.

Zgodnie z treścią § 27 ust. 1 obowiązującego u strony pozwanej regulaminu pracy wynagrodzenie zasadnicze płatne jest za miesiąc z dołu w dniu 27 każdego miesiąca a jeżeli ten dzień jest dniem wolnym od pracy, wynagrodzenie wypłacane jest w dniu poprzednim.

Dowód: - informacje dla pracownika, k. 26-27, 31-32, 33-34

- regulamin pracy, koperta w aktach sprawy

U strony pozwanej obowiązuje Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy. (dalej: (...)).

Zgodnie z art. 24 lit. a i b (...) pracownikowi przysługuje za pracę zapłata składająca się z:

a. składników stałych w postaci:

- wynagrodzenia zasadniczego wynikającego z przyznanej kategorii zaszeregowania i stawki płacy zasadniczej ustalonej dla danej kategorii zaszeregowania,
- dodatku brygadzistowskiego,
- innych dodatków,
- nagrody jubileuszowej,
- odprawy emerytalno-rentowej,
- nagrody rocznej

b. składnika ruchomego w postaci premii,

przy czym przez inne dodatki rozumie się dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych, dodatki za pracę w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia lub niebezpiecznych oraz dodatek za pracę w porze nocnej i na drugiej zmianie.

Zgodnie z art. 28 lit a. (...) za pracę w godzinach nadliczbowych oprócz normalnego wynagrodzenia przysługuje dodatek w wysokości:

- 50 % stawki godzinowej za pracę w dwóch pierwszych godzinach nadliczbowych na dobę,
- 100 % stawki godzinowej za pracę w dalszych godzinach nadliczbowych oraz w godzinach przypadających w nocy, niedziele i święta oraz dodatkowe dni wolne od pracy.

Zgodnie z art. 28 lit b. (...) przy obliczaniu dodatków:

- za pracę w godzinach nadliczbowych,
- za pracę w porze nocnej,
- za pracę na drugiej zmianie,
- za pracę w warunkach szczególnie niebezpiecznych, uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia

celem ustalenia stawki godzinowej stosuje się następujący wzór:

Pz

----- = stawka godzinowa

N.

gdzie:

- Pz – miesięczne wynagrodzenie zasadnicze, a w przypadku ustalania dodatku za pracę w warunkach szczególnie niebezpiecznych, uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia – najniższe wynagrodzenie,
- N. – nominalny czas pracy danego miesiąca.

Dowód: - Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy, w aktach sprawy

Początkowo powód wykonywał pracę na terenie budowy (...) w W. a następnie na budowie (...) w W. i kolejno na budowie stadionu we W..

Z dniem 5 maja 2010r. powód został przeniesiony do pracy na budowie (...) we W..

Dowód: - zakres zadań, odpowiedzialności i uprawnień pracownika, k. 28-29

- pismo z dnia 4 maja 2010r., k. 36 oraz w kopii akt osobowych powoda
- pismo z dnia 5 maja 2010r., k. 36 oraz w kopii akt osobowych powoda
- pismo Państwowej Inspekcji Pracy z dnia 3 stycznia 2012r., k. 51-52
- wniosek z dnia 26 maja 2008r. o zmianę warunków umowy o pracę, w kopii akt osobowych powoda
- wniosek z dnia 4 maja 2009r. o zmianę warunków umowy o pracę, w kopii akt osobowych powoda

Powoda

- pismo z dnia 30 czerwca 2008r., w kopii akt osobowych powoda
- wniosek z dnia 30 kwietnia 2010r. o zmianę warunków umowy o pracę, w kopii akt osobowych powoda
- umowa o pracę z dnia 31 marca 2007r., k. 25 oraz w kopii akt osobowych powoda

W okresie od dnia 1 sierpnia 2010r. do dnia 31 sierpnia 2011r. powód wykonywał pracę na budowie (...) we W..

Strona pozwana nie prowadziła dla kadry kierowniczej, w tym dla powoda ewidencji czasu pracy. Z uwagi na powyższe powód zapisywał dni i godziny swojej pracy w formie prywatnych zapisów.

W okresie zatrudnienia na w/w obiekcie powód podpisywał obecność w pracy na liście obecności, przy czym na liście obecności nie była wpisywana godzina rozpoczęcia i zakończenia pracy w danym dniu.

Lista obecności znajdowała się w sekretariacie.

Powód wykonywał pracę w dniach 23 grudnia 2010r., 12 marca 2011r., 7 maja 2011r. i 21 maja 2011r.

Powód nie podpisał obecności w pracy w w/w dniach na liście obecności z uwagi na fakt, że w tych dniach sekretariat był zamknięty.

Dowód: - listy obecności, koperta w aktach sprawy

- pismo Państwowej Inspekcji Pracy z dnia 3 stycznia 2012r., k. 51-52
- zeznania świadka J. S., k. 103-105,
- zeznania świadka A. P. (1) – k. 185-191,
- przesłuchanie powoda R. B., k. 394-397 i k. 572-575

Budowa (...) we W. była prowadzona przez konsorcjum firm: (...), (...) oraz (...) M. I..

W strukturze wewnętrznej strony pozwanej osobą odpowiedzialną za cały kontrakt był dyrektor kontraktu A. P. (2), której zastępcą był K. J.. Z kolei osobą odpowiedzialną za realizację budowy (produkcję) był kierownik budowy, którym od maja 2011 roku był A. P. (1), któremu podlegało około czterech kierowników robót poszczególnych odcinków budowy.

Natomiast kierownikom robót, podlegali inżynierowie budowy, do których obowiązków należało udzielanie koniecznej pomocy kierownikowi budowy w tym poprzez sprawowanie nadzoru nad pracownikami.

Budowa (...) we W. podlegała pod Region Centrum i była budową wyodrębnioną.

Powód na budowie pełnił funkcję kierownika robót i zajmował się częścią parkingową, tj. odpowiadał za 1/2 parkingu podziemnego od strony budynku opery w kierunku ulicy (...). Jako kierownik robót koordynował i nadzorował pracę ekip ciesielsko-zbrojarskich na tym odcinku oraz sprawował nadzór nad należyтым wykorzystaniem potencjału szalunkowego jak i innych materiałów i prawidłowym wykonaniem prac szalunkowych oraz innych prac które były w tym obszarze wykonywane.

W trakcie realizacji prac powód zarządzał grupą 30 - 50 osób, w skład której wchodziłi głównie podwykonawcy. Nadzorowane przez niego ekipy zajmowały się wykonywaniem prac konstrukcyjnych oraz etapów prac związanych z betonowaniem. Roboty przydzielone na dany dzień polegały na wykonaniu zbrojenia danego elementu, zaszalowaniu, zalaniu betonem, po czym powód musiał rozliczyć pracowników ze sprzętu i po zakończeniu przez nich pracy mógł sam zejść z terenu budowy. Powód musiał uczestniczyć przy wykonywaniu w/w prac, w tym czynności betonowania. Uczestniczył także przy czynnościach odbioru betonu, potwierdzając dostawę betonu na tzw. dokumencie WZ wydania betonu. Czynności betonowania wykonywane były najczęściej w godzinach od 16-17 do godziny 21-22 lub 3-4 kolejnego dnia. Zgodnie z procesem technologicznym prace przy betonowaniu nie mogły być przerwane, dodatkowo w przypadku wykonania czynności szalowania elementów pionowych w tym samym dniu musiało nastąpić ich betonowanie, aby nie powstały straty.

Powód zasadniczo nie pracował fizycznie z nadzorowanymi przez niego pracownikami.

Początkowo jego bezpośrednim przełożonym był zastępca kierownika budowy S. B., który zajmował się wykonywaniem prac w tzw. części kameralnej (sale główne) budynku jak i w części parkingowej. W momencie, kiedy front robót rozwinął się na tyle, że S. B. nie był już w stanie nadzorować prac nad częścią parkingową, bezpośrednim przełożonym powoda został kierownik robót J. S., który nie był informowany o tym, że powód ma zmienione stanowisko pracy z inżyniera budowy na kierownika. Powód i J. S. wykonywali podobne obowiązki.

W każdy piątek odbywały się narady produkcyjne, na których zarząd budowy (kierownictwo budowy) ustalało harmonogram prac na sobotę oraz najbliższy tydzień, według którego musiały być wykonane prace. Wykonanie prac zgodnie z harmonogramem nie było możliwe, ze względu na braki kadrowe, co wymuszało pracę w nadgodzinach. Nie było możliwe zorganizowanie prac w sposób umożliwiający ich realizację w podstawowej normie czasu pracy. Z uwagi na zakres prac wynikających z harmonogramu i występujące braki kadrowe zorganizowanie pracy w sposób eliminujący konieczność wykonywania pracy w godzinach nadliczbowych nie było możliwe.

Na budowie praca wykonywana była przeważnie od godziny 7:00 i trwała – zgodnie z wytycznymi pracodawcy – do zakończenia prac w danym dniu, co w praktyce miało miejsce nawet o godzinie 24:00.

Standardem była praca od 7:00-17:00, jednak często zdarzała się potrzeba pracy dłużej, aż do zakończenia robót na danym odcinku, w danym dniu. Prace na budowie wykonywane były również w każdą sobotę zazwyczaj od godziny 7:00 do 13:00 ale zdarzało się, że pracę w sobotę były wykonywane dłużej, tj. do godziny 17:00.

Także powód często pracował w nadgodzinach i zaczynał pracę przed godziną 7:00 gdyż odprawa z pracownikami, którym powód rozdzielał pracę odbywała się o godzinie 6:45 i kończył po 17:00.

Głównie miało to miejsce przy wykonywaniu prac związanych z betonowaniem. (...) był dostarczany przez firmę zewnętrzną o różnych porach dnia, w zależności od postępu prac zbrojeniowo-szalunkowych. Każda dostawa betonu była dokumentowana na dokumentach WZ, gdzie był odnotowywany między innymi dzień dostawy oraz godzina przyjazdu na budowę i godzina wyjazdu z budowy, po rozładowaniu betonu. Każdy dokument musiał być podpisany przez osobę odbierającą beton – inżyniera budowy lub kierownika, inaczej kierowca nie odjechałby z placu budowy. Dokumenty WZ dostawy betonu były podpisywane na bieżąco, tj. w chwili dostawy. Dokumenty te były podpisywane również przez powoda. Odbieranie jednej dostawy betonu trwało różnie w zależności od elementu jaki był zabetonowywany, tj. od 0,5 godziny do 1,5 godziny, przy czym zdarzało się, że w danym dniu było kilka dostaw betonu. Powód kończył pracę po zakończeniu dostawy betonu, gdyż pompa wpompowująca beton w konstrukcję składana była po odjeździe ostatniego betonowozu.

Pod koniec okresu zatrudnienia powoda, kiedy betonowania było bardzo dużo, były wyznaczane osoby dyżurujące, które zostawały do końca betonowania. Z uwagi na ilość pracy także powód wykonywał pracę w soboty, choć nie we wszystkie. Wykaz sobotnich dyżurów, był wywieszany na tablicy informacyjnej. Powód był zapewniany, iż na zakończenie budowy, będzie mógł sobie odebrać wypracowane nadgodziny.

W trakcie pracy, były dwie przerwy: od 10:00-10:30 oraz od 14:00-14:30. Zdarzały się sytuacje, iż powód wychodził w trakcie pracy z budowy w celu załatwienia własnych spraw bądź udania się na pobliską budowę, gdzie na prośbę jednego z podwykonawców, wykonywał obmiary prowadzonych tam robót. Były to jednak sytuacje sporadyczne, zaś powód czynności te wykonywał w trakcie przerw w pracy, zaś jego nieobecność związku z załatwianiem w/w spraw trwała 30-40 minut.

J. S. kończył prace o godzinie 15:00, gdyż pracował w tym czasie jeszcze w innej firmie i nie godził się na pozostawanie w pracy po godzinach.

Przełożeni powoda w tym zwłaszcza J. S. oraz S. B. mieli wiedzę o godzinach pracy powoda.

W okresie od października 2010 roku do kwietnia 2011 roku doszło do zwolnienia prac na budowie, z uwagi na odkopanie fragmentów średniowiecznego muru. Niemniej jednak także w tym okresie prace były wykonywane przy czym na ograniczonym obszarze.

Dowód: - zeznania świadka J. S., k. 103-105,

- zeznania świadka N. K., k. 105-106,

- zeznania świadka R. M., k. 106-107,

- zeznania świadka A. P. (2) – k. 140-142,

- zeznania świadka A. P. (1) – k. 185-191,

- zeznania świadka M. P. (1), k. 234-236,

- zeznania świadka A. W., k. 234-236,

- zeznania świadka W. K., k. 234-236,

- zeznania świadka S. B., k. 274-277,

- zeznania świadka M. C., k. 288 i 290,
- zeznania świadka K. P., k. 303-306,
- zeznania świadka M. K., k. 338-339,
- zeznania świadka J. K., k. 337
- przesłuchanie powoda R. B., k. 394-397 i k. 572-575

Pomimo, zmiany stanowiska, powód nigdy nie został wpisany do dziennika budowy jako kierownik budowy na budowie (...) we W..

Zmiana stanowiska była związana z podwyżką wynagrodzenia dla powoda, a nie z faktycznym awansem na kierownika budowy.

Dowód: - zeznania świadka J. S., k. 103-105,

- zeznania świadka A. P. (2) – k. 140-142,
- zeznania świadka A. P. (1) – k. 185-191,

Zgodnie z dokumentami WZ wydania betonu powód potwierdził godzinę przyjazdu i wyjazdu z terenu budowy pojazdu dostarczającego beton w następujących dniach:

- 30 sierpnia 2010r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas załadunku 17:08, brak jest daty wyładunku lub wyjazdu z budowy;
- 13 września 2010r. na dowodzie dostawy WZ Nr 541 odnotowano czas przyjazdu 18.30 i wyjazdu z budowy 20.10,
- 5 października 2010r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 16.30 i wyjazdu z budowy 17.15,
- 8 października 2010r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas wystawienia 18:59, brak jest godziny przyjazdu i wyjazdu z budowy,
- 12 października 2010r. na ostatnim w tym dniu dowodzie dostawy WZ Nr 7180 odnotowano godzinę wystawienia 21:39, brak czasu przyjazdu i wyjazdu z budowy,
- 21 października 2010r. na dowodzie dostawy WZ Nr 1500 odnotowano czas przyjazdu 18:00 i wyjazdu z budowy 19:20,
- 29 października 2010r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 16:30 i wyjazdu z budowy 17:20,
- 4 listopada 2010r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 23:30 i wyjazdu z budowy 00:15, na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 0:05 i wyjazdu z budowy 0:35,
- 5 listopada 2010r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 2:35 i wyjazdu z budowy 3:00,
- 18 listopada 2010r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 16:50 i wyjazdu z budowy 18:35,
- 22 listopada 2010r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 17:50 i wyjazdu z budowy 18:55,
- 1 grudnia 2010r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 20:50 i wyjazdu z budowy 23:00,

- 6 grudnia 2010r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 19:15 i wyjazdu z budowy 20:40,
- 20 grudnia 2010r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 19:05 i wyjazdu z budowy 20:10,
- 21 grudnia 2010r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 17:35 i wyjazdu z budowy 18:00,
- 23 grudnia 2010r, na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 9:45 i wyjazdu z budowy 10:45, zaś na ostatnim w tym dniu dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 13:00 i wyjazdu z budowy 13:50.
- 30 grudnia 2010r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 18:15 i wyjazdu z budowy 19:25,
- 4 stycznia 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr 16 odnotowano czas przyjazdu 18:20 i wyjazdu z budowy 19:50,
- 7 stycznia 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr 97 odnotowano czas przyjazdu 16:20 i wyjazdu z budowy 18:05,
- 27 stycznia 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr 569 odnotowano czas przyjazdu 19:50 i wyjazdu z budowy 20:50,
- 31 stycznia 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr 593 odnotowano czas przyjazdu 19:25 i wyjazdu z budowy 19:50,
- 7 lutego 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr 748 odnotowano czas przyjazdu 19:30 i wyjazdu z budowy 21:00,
- 11 lutego 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr 860 odnotowano czas przyjazdu 17:50 i wyjazdu z budowy 19:00,
- 14 lutego 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr 862 odnotowano czas przyjazdu 16:00 i wyjazdu z budowy 17:15,
- 8 marca 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr 655 odnotowano czas przyjazdu 17:15 i wyjazdu z budowy 18:20,
- 12 marca 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 15:00 i wyjazdu z budowy 15:50, zaś na ostatnim w tym dniu dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 15:30 i wyjazdu z budowy 16:45,
- 17 marca 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 20:55 i wyjazdu z budowy 21:55,
- 4 kwietnia 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 19:15 i wyjazdu z budowy 20:00,
- 26 kwietnia 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 18:00 i wyjazdu z budowy 18:20,
- 27 kwietnia 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 5:30 i wyjazdu z budowy 6:15,
- 7 maja 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 12:45 i wyjazdu z budowy 14:40,
- 10 maja 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 23:50 i wyjazdu z budowy 0:45,
- 18 maja 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 17:00 i wyjazdu z budowy 19:00,

- 20 maja 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr 3400 odnotowano czas przyjazdu 4:30 i wyjazdu z budowy 5:05,
- 21 maja 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr 3400 odnotowano czas przyjazdu 4:30 i wyjazdu z budowy 5:05,
- 23 maja 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 19:30 i wyjazdu z budowy 20:40,
- 25 maja 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas wyjazdu z budowy 19:00,
- 27 maja 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 16:25 i wyjazdu z budowy 17:10,
- 30 maja 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 16:30 i wyjazdu z budowy 17:10,
- 3 czerwca 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 19:50 i wyjazdu z budowy 21:45,
- 6 czerwca 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 17:10 i wyjazdu z budowy 18:00,
- 7 czerwca 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 5:45 i wyjazdu z budowy 6:35,
- 14 czerwca 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 21:15 i wyjazdu z budowy 21:55,
- 25 lipca 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 17:10 i wyjazdu z budowy 18:25,
- 12 sierpnia 2011r. na dowodzie dostawy WZ Nr (...) odnotowano czas przyjazdu 18:30 i wyjazdu z budowy 19:00.

Dowód: - kserokopie dokumentów WZ wydania betonu, plik w aktach sprawy.

W okresie od dnia 1 sierpnia 2010r. do dnia 30 września 2010r. norma czasu pracy powoda w okresie rozliczeniowym wynosiła 352 godziny, przy czym powód przepracował 414,67 godzin, w tym 62,67 godzin nadliczbowych.

Należne powodowi za w/w okres wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych wynosi 2.606,82zł.

W okresie od dnia 1 października 2010r. do dnia 31 grudnia 2010r. norma czasu pracy powoda w okresie rozliczeniowym wynosiła 488 godzin, przy czym powód przepracował 618,25 godzin, w tym 135,58 godzin nadliczbowych.

Należne powodowi za w/w okres wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych wynosi 6.591,39zł.

W okresie od dnia 1 stycznia 2011r. do dnia 31 marca 2011r. norma czasu pracy powoda w okresie rozliczeniowym wynosiła 504 godziny, przy czym powód przepracował 621,58 godzin, w tym 117,58 godzin nadliczbowych.

Należne powodowi za w/w okres wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych wynosi 6.831,85zł.

W okresie od dnia 1 kwietnia 2011r. do dnia 30 czerwca 2011r. norma czasu pracy powoda w okresie rozliczeniowym wynosiła 496 godziny, przy czym powód przepracował 638,17 godzin, w tym 144,83 godzin nadliczbowych.

Należne powodowi za w/w okres wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych wynosi 8.789,82zł.

W okresie od dnia 1 lipca 2011r. do dnia 31 sierpnia 2011r. norma czasu pracy powoda w okresie rozliczeniowym wynosiła 344 godziny, przy czym powód przepracował 421,42 godzin, w tym 77,42 godzin nadliczbowych.

Należne powodowi za w/w okres wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych wynosi 4.258,72zł.

Łącznie w okresie od dnia 1 sierpnia 2010r. do dnia 31 sierpnia 2011r. powód przepracował w godzinach nadliczbowych 538,08 godzin nadliczbowych.

Należne powodowi wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych za okres od dnia 1 sierpnia 2010r. do dnia 31 sierpnia 2011r. wynosi 29.078,60zł.

Dowód: - opinia biegłego sądowego z zakresu finansów, k. 402-419,

- opinie uzupełniające biegłego sądowego z zakresu finansów, k. 467-479, k. 511-539

- karta godzin pracy, k. 12-24

- kserokopie dokumentów WZ wydania betonu, plik w aktach sprawy.

- listy obecności, koperta w aktach sprawy

Pismem z dnia 20 grudnia 2011r. powód zwrócił się do strony pozwanej o wypłatę wynagrodzenia za przepracowane godziny nadliczbowe w okresie od dnia 1 sierpnia 2010r. do dnia 30 listopada 2011r. zgodnie z przedstawionym zestawieniem przepracowanych godzin.

Pismem z dnia 11 maja 2012r., wysłanym do adresata w dniu 14 maja 2012r., powód wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwoty 57.316,22zł brutto tytułem wynagrodzenia za godziny nadliczbowe za okres od dnia 1 sierpnia 2010r. do dnia 30 listopada 2011r., wraz

z ustawowymi odsetkami za poszczególne miesiące od wskazanych w treści pisma kwot i terminów płatności, w terminie do dnia 31 maja 2012r.

Dowód: - wezwanie do zapłaty z dnia 20 grudnia 2010r., k. 46

- wezwanie do zapłaty z dnia 11.05.2012r., k. 47-50 – karta 47-49.

Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych nie zostało powodowi wypłacone.

(bezsporne)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo w części zasługiwało na uwzględnienie.

W toku niniejszego postępowania powód, po częściowym ograniczeniu żądania pozwu, domagał się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 39.616,96zł brutto, wraz

z odsetkami ustawowymi, tytułem należnego mu wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych za okres od dnia 1 sierpnia 2010r. do dnia 31 sierpnia 2011r. wskazując, że po skierowaniu go do pracy przy (...) we W., od sierpnia 2010 roku, notorycznie co miesiąc świadczył pracę ponad obowiązujący go wymiar czasu pracy, tj. w godzinach nadliczbowych nie otrzymując z tego tytułu wynagrodzenia.

Strona pozwana domagała się oddalenia powództwa zarzucając, iż powód był zatrudniony na stanowisku kierownika wyodrębnionej komórki organizacyjnej wobec czego nie przysługuje mu prawo do wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych a przy tym

miał wpływ na planowanie czasu pracy, sam decydował o swoim czasie pracy zaś rozmiar zadań był tak określony, aby ich wykonanie było obiektywnie możliwe w normalnym czasie pracy i nie było konieczności stałego wykonywania pracy w godzinach nadliczbowych.

Z uwagi na zakres stanowisk stron postępowania ustalenia w niniejszej sprawie wymagało czy powód wykonywał pracę w godzinach nadliczbowych a jeżeli tak czy przysługiwało mu prawo do wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych.

W świetle zarzutów strony pozwanej ustalenia wymagało również czy stanowisko pracy powoda było stanowiskiem kierowniczym wyodrębnionej komórki organizacyjnej w świetle przepisów kodeksu pracy, w związku z czym jego ewentualna praca poza godzinami pracy nie rodziła po stronie pozwanej konieczności wypłaty wynagrodzenia oraz dodatku za godziny nadliczbowe.

Dokonując oceny zasadności żądania pozwu podkreślenia w pierwszej kolejności wymaga, iż zgodnie z przepisem art. 151 § 1 k.p. praca wykonywana ponad obowiązujące pracownika normy czasu pracy, a także praca wykonywana ponad przedłużony dobowy wymiar czasu pracy, wynikający z obowiązującego pracownika systemu i rozkładu czasu pracy, stanowi pracę w godzinach nadliczbowych, przy czym praca w godzinach nadliczbowych jest dopuszczalna w razie: konieczności prowadzenia akcji ratowniczej w celu ochrony życia lub zdrowia ludzkiego, ochrony mienia lub środowiska albo usunięcia awarii lub szczególnych potrzeb pracodawcy.

Jak wynika dalej z treści art. 151⁴ § 1 k.p. pracownicy zarządzający w imieniu pracodawcy zakładem pracy i kierownicy wyodrębnionych komórek organizacyjnych wykonują, w razie konieczności, pracę poza normalnymi godzinami pracy bez prawa do wynagrodzenia oraz dodatku z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych, z zastrzeżeniem § 2.

O ile przy tym przepisy prawa pracy zawierają definicję pracownika zarządzającego w imieniu pracodawcy zakładem pracy (art. 128 § 2 pkt 2 k.p.), o tyle brak jest takiej definicji w przypadku kierownika wyodrębnionej komórki organizacyjnej. Należy jednak, w tym zakresie, uwzględnić cel wprowadzonej w treści art. 151⁴ § 1 k.p. regulacji, która wprowadza odmienne zasady ustalania uprawnień do wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych dla tych osób, które kierując wyodrębnioną jednostką organizacyjną w strukturze pracodawcy mają pełną dowolność w zakresie ustalania zakresu realizowanych zadań i – w związku z powyższym – swojego czasu pracy. W konsekwencji powyższego przyjąć należy, iż status kierownika wyodrębnionej komórki organizacyjnej wyznaczają dwa czynniki, tj. odpowiednio wyodrębniona komórka organizacyjna oraz znaczenie czynności kierowniczych w zakresie obowiązków wykonywanych przez danego pracownika.

Nie budzi przy tym wątpliwości, że wyodrębnienie komórki organizacyjnej zakładu pracy przede wszystkim winno wynikać ze statutu, regulaminu organizacyjnego obowiązującego u pracodawcy lub innego aktu określającego jego strukturę. Jednakże pojęcie to nie musi być odnoszone bezpośrednio do stałego schematu organizacyjnego zakładu pracy. Mogą bowiem być tworzone komórki organizacyjne ad hoc dla osiągnięcia jakiegoś konkretnego celu czy też wykonania pewnych skonkretyzowanych (jednorazowych, ograniczonych czasowo) zadań. Przy ocenie czy jakaś wydzielona część zakładu jest wyodrębnioną komórką organizacyjną należy uwzględnić nie tylko jego strukturę wewnętrzną ale także rodzaj działalności prowadzonej przez pracodawcę oraz sposób i miejsce wykonywania zadań związanych z tą działalnością. Dotyczy to przede wszystkim pracodawców, których działalność polega na świadczeniu rozmaitego rodzaju usług

i prowadzona jest, co do zasady, poza ich stałą siedzibą. Przykładem tego rodzaju może być właśnie przedsiębiorstwo budowlane, którego „stałą bazą” jest siedziba (względnie trwale zorganizowana), ale którego komórki organizacyjne mogą być na stałe lub przejściowo tworzone na zewnątrz tejże „bazy” i funkcjonować poza nią np. w formie budowy. Jest to bowiem utworzona przejściowo, wyodrębniona komórka organizacyjna zakładu pracy – prowadzona na podstawie odrębnej umowy zawartej przez pracodawcę np. z inwestorem, wykonawcą, która jest rozliczana oddzielnie po wykonaniu umowy (zakończeniu zadania), wyposażona w określone środki majątkowe i zatrudniająca

pracowników dla zrealizowania tejże inwestycji. (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2005r., II PK 383/04, OSNP 2006/7-8/112, OSP 2008/3/33, glosa aprobująca Nowak A. OSP 2008/3/33).

W niniejszej sprawie w ocenie Sądu niewątpliwie przyjąć można, że taką wyodrębnioną komórką organizacyjną strony pozwanej była budowa (...) we W., która była utworzona przez stronę pozwaną dla wykonania skonkretyzowanego zadania.

Niemniej jednak za kierowników wyodrębnionych komórek organizacyjnych należy uznać przede wszystkim osoby, które są podległe formalnie i organizacyjnie pracownikom zarządzającym zakładem pracy w imieniu pracodawcy. W konsekwencji zaś powyższego funkcję tą należy każdorazowo odnosić do pracowników, którzy w stosunku do swoich podwładnych pełnią porównywalną funkcję kierowniczą jak osoby zarządzające zakładem pracy.

Odnosząc powyższe rozważania do stanu faktycznego sprawy podkreślenia wymaga, iż jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego kierownikiem kontraktu realizowanego przez stronę pozwaną w ramach realizacji budowy (...) we W. była A. P. (2), która kierowała całym kontraktem z ramienia strony pozwanej. Zatem za osobę wykonującą funkcje kierownicze

w imieniu pracodawcy na budowie (...) we W. należy uznać dyrektora kontraktu A. P. (2), której podlegali kierownik budowy, kierownicy robót oraz inżynierowie budowy, a więc osoby decyzyjne na niższym szczeblu, bez których ta wyodrębniona jednostka nie mogłaby funkcjonować. Natomiast powód w owej hierarchii był umiejscowiony w dalszej kolejności i odpowiadał za wykonanie określonego zadania w ramach całej budowy. Wprawdzie powód kierował określoną grupą pracowników, która liczyła od 30 do 50 osób, jak również wydawał im polecenia związane z wykonywaną pracą, to jednak w ocenie Sądu, absolutnie nie można mu przypisać funkcji kierownika wyodrębnionej komórki organizacyjnej. Określone zadania, które miał do wykonania dotyczyły jedynie wyznaczonego mu fragmentu budowy, który nie stanowił żadnej wyodrębnionej komórki organizacyjnej strony pozwanej, a jedynie określony wycinek terenu wykonywanych, w ramach całej budowy, prac. Były to bowiem jednostkowe, cząstkowe zadania budowlane, z których składała się cała budowa, stanowiąca wyodrębnioną komórkę organizacyjną. Zadaniem powoda było bowiem przede wszystkim sprawowanie nadzoru nad zbrojeniem, szalowaniem i betonowaniem części parkingu, natomiast pracą nad pozostałą częścią prac w obrębie parkingu kierował inny pracownik pozwanej, który był przy tym także przełożonym powoda. Poza tym budowa składała się nie tylko z budowy części parkingowej, ale również z budowy tzw. części kameralnej (sale główne) budynku. Ponadto należy zwrócić uwagę, iż powód wprawdzie nadzorował pracę określonej grupy osób, jednakże głównie byli to podwykonawcy wykonujący określone prace na określonym odcinku, nad którymi powód nie miał żadnego władztwa pracowniczego. Tym samym nawet jeżeli stanowisku powoda można byłoby przypisać pewną rolę kierowniczą w strukturze organizacyjnej strony pozwanej to jednak brak podstaw do uznania, aby powód był kierownikiem wyodrębnionej komórki organizacyjnej.

Niezależnie od powyższego podkreślenia wymaga, że nawet gdyby uznać, iż powód był kierownikiem wyodrębnionej komórki organizacyjnej to i tak nie przesądzałyby to

o uznaniu, iż wobec treści art. 151⁴ § 1 k.p. nie przysługuje mu prawo do wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych.

Zważyć bowiem należy, iż powołana regulacja nie znajduje zastosowania do tych sytuacji, gdy potrzeba wykonywania pracy przez osoby wykonujące pracę na stanowiskach kierowniczych wynika z wadliwej organizacji procesu pracy w zakładzie pracy. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 1976r., I PR 13/76, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2004r., III PK 22/04) Jak wskazał przy tym Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 grudnia 2004r., w sprawie II PK 106/04 wynikające z przyczyn organizacyjnych stale wykonywanie pracy ponad normę czasu pracy przez pracownika zajmującego stanowisko kierownicze nie pozbawia go prawa do dodatkowego wynagrodzenia z tytułu pracy wykonywanej w godzinach nadliczbowych. W konsekwencji powyższego przyjąć należy, iż w tych przypadkach pracownikowi takiemu przysługuje dodatkowe wynagrodzenie z tytułu pracy wykonywanej w godzinach nadliczbowych.

Taka zaś sytuacja wystąpiła w niniejszej sprawie. Z przeprowadzonych w sprawie ustaleń faktycznych wynika bowiem, iż to nie powód swobodnie ustalał zakres pracy do wykonania w danym okresie przez siebie i podległe mu osoby i to nie powód mógł swobodnie kształtować swój czas pracy ale zakres jego zadań był wyznaczany przez osoby zarządzające i wynikał również z cyklu technologicznego, który wymuszał zakończenie w danym czasie rozpoczętych już prac co w szczególności dotyczyło prac związanych z zakładaniem szalunków i tzw., betonowaniem, które nie mogło być przerwane i które powinno następować w tym samym dniu, w którym dokonano czynności szalowania elementów pionowych, aby nie powstały straty. Co istotniejsze wykonywane na terenie budowy prace realizowane były według przyjętego harmonogramu prac ustalającego zakres prac do wykonania na sobotę oraz najbliższy tydzień, według którego musiały być wykonane prace. Nadto jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe wykonanie prac zgodnie z harmonogramem nie było możliwe, ze względu na braki kadrowe, co wymuszało pracę w nadgodzinach. Z przeprowadzonych ustaleń faktycznych wynika dalej, że nie było możliwe zorganizowanie prac w sposób umożliwiający ich wykonanie w podstawowym czasie pracy z uwagi na zakres prac wynikających z harmonogramu i występujące braki kadrowe, skutkiem których zorganizowanie pracy w sposób eliminujący konieczność wykonywania pracy w godzinach nadliczbowych nie było możliwe. Powyższą okoliczność potwierdził w swych zeznaniach świadek J. S., którego to zeznaniem Sąd w całości dał wiarę jako spójnym, logicznym i znajdującym potwierdzenie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym w tym w dokumentach WZ dostaw betonu i w zeznaniach pozostałych słuchanych w sprawie świadków w tym zwłaszcza w zeznaniach świadków N. K., R. M., A. P. (1), S. B. a także w zeznaniach świadka M. K., którzy potwierdzili fakt wykonywania pracy ponad ustalone godziny pracy, tj. w godzinach od 7:00 do 17:00 i dłużej aż do zakończenia prac.

Tym samym nie budzi wątpliwości, iż praca powoda w godzinach nadliczbowych wynikała z przyczyn organizacyjnych a związanych z procesem technologicznym. Okoliczność ta uzasadnia zaś uznanie, iż powodowi przysługiwało prawo do dodatkowego wynagrodzenia z tytułu pracy wykonywanej w godzinach nadliczbowych.

Obowiązująca powoda – jak wynika z przeprowadzonych ustaleń faktycznych – norma czasu pracy wynosiła 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu w kwartalnym okresie rozliczeniowym, przy czym zgodnie z § 12 ust. 5 lit. d regulaminu pracy okres rozliczeniowy w podstawowym systemie czasu pracy wynosi trzy miesiące, przy czym okresy rozliczeniowe zgodne są z kwartałami kalendarzowymi.

Z przeprowadzonych ustaleń faktycznych wynika przy tym, że strona pozwana – wbrew obciążającemu ją obowiązkowi nie prowadziła dla kadry kierowniczej, w tym dla powoda ewidencji czasu pracy. Powód w okresie zatrudnienia na obiekcie (...) we W. podpisywał jedynie obecność w pracy na liście obecności, przy czym na liście obecności nie była wpisywana godzina rozpoczęcia i zakończenia pracy w danym dniu. Co istotniejsze sama lista obecności znajdowała się w sekretariacie w związku z czym nie była dostępna dla pracowników w dni wolne od pracy w tym w soboty.

Tym samym skoro strona pozwana nie prowadziła prawidłowo ewidencji czasu pracy pracowników i nie egzekwowała tego od pracowników to w niniejszym postępowaniu w zakresie ustalenia czasu pracy powoda uwzględnić należało treść wpisów na listach obecności powoda – co do dnia pracy, przy czym co do dnia pracy powoda przypadające na: 23 grudnia 2010r., 12 marca 2011r., 7 maja 2011r. i 21 maja 2011r. Sąd dał wiarę zeznaniom powoda, że wykonywał w nich pracę mimo braku podpisu na liście obecności. Powód w toku uzupełniającego przesłuchania szczegółowo wyjaśnił bowiem z jakich przyczyn nie podpisał obecności w pracy w w/w dniach na liście obecności co jak podał wynikało z faktu, że w tych dniach sekretariat – w którym znajdowała się lista obecności - był zamknięty. Fakt wykonywania przez powoda pracy w w/w dniach potwierdzają natomiast dodatkowo treści wpisów na dokumentach WZ dostawy betonu, które zawierają podpis powoda co zważywszy na fakt, że dokumenty te podpisywane były na bieżąco potwierdza fakt wykonywania pracy w tych dniach przez powoda.

W zakresie ustaleń czasu pracy powoda Sąd uwzględnił również treść wpisów

w dokumentach WZ dostaw betonu a wobec wyników przeprowadzonego postępowania dowodowego - w tym zwłaszcza wiarygodnych i spójnych zeznań powoda, który podał, że kończył pracę po zakończeniu dostawy betonu, gdyż pompa wpompowująca beton

w konstrukcję składana była po odjeździe ostatniego betonowozu, co dodatkowo potwierdzały zeznania słuchanych w sprawie świadków, którzy zgodnie podali, że prace trwały do zakończenia pracy w danym dniu a jednocześnie, że czynności betonowania nie mogły zostać przerwane, - za uzasadnione uznał przyjęcie za godzinę zakończenia przez powoda pracy

w dniach, w których powód potwierdzał dowóz i wyjazd z terenu budowy samochodu dostarczającego beton, godzinę wyjazdu samochodu oznaczoną w dokumencie WZ dostawy betonu.

W tym zakresie Sąd uwzględnił stanowisko i twierdzenia strony pozwany, iż dokumenty WZ dostawy betonu nie stanowiły ewidencji czasu pracy powoda niemniej jednak wobec braku prowadzenia przez pozwanego pracodawcę ewidencji czasu pracy powoda wykazanie przez powoda godzin pracy mogło nastąpić przez wszelkie dowody w tym poprzez dowody z dokumentów zawierających wskazanie godziny wykonywania czynności przez powoda i to tym bardziej, gdy z przeprowadzonych ustaleń faktycznych wynika, iż powód prace kończył wraz z wyjazdem ostatniego betonowozu.

Sąd ustalając czas pracy powoda oparł się również na ewidencji powoda załączonej do pozwu w zakresie w jakim wskazane dni pracy znajdują potwierdzenie we wpisach na listach obecności i w dokumentacji WZ wydania betonu oraz w zakresie w jakim godzina wyjazdu pojazdu dostarczającego beton nie była ujawniona na dokumencie WZ wydania betonu, co dotyczyło w szczególności pracy powoda w dniu 30 sierpnia 2010r., w dniu 8 października 2010r., w dniu 12 października 2010r., w dniu 15 stycznia 2011r.

Nadto w zakresie ustalenia czasu pracy powoda Sąd oparł się na zeznaniach słuchanych w sprawie świadków w tym zwłaszcza świadka J. S., N. K., R. M., M. P. (2), S. B. i K. P. oraz na przesłuchaniu powoda, z których wynika, iż zasadniczy czas pracy powoda zaczynał się

o godzinie 7:00 i kończył o godzinie 17:00 a w sobotę o godzinie 13:00. W konsekwencji powyższego za uzasadnione uznał Sąd przyjęcie w dniach, w których powód nie uwzględnił danego dnia pracy w prowadzonej przez siebie ewidencji czasu pracy i brak było dokumentów dotyczących wydania betonu a fakt pracy powoda wynikał z listy obecności, czasu pracy zgodnie z standardowym czasem pracy, tj. do godziny 17:00.

Powyższe ustalenia były przy tym zgodne z założeniami przyjętymi przez biegłego sądowego.

W celu ustalenia wysokości należnego powodowi wynagrodzenia za pracę wykonywaną przez niego w godzinach nadliczbowych, Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości i finansów. Z treści opinii biegłego wynika, iż łącznie w okresie od dnia 1 sierpnia 2010r. do dnia 31 sierpnia 2011r. powód przepracował w godzinach nadliczbowych 538,08 godzin nadliczbowych jak również, że należne powodowi wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych za okres od dnia 1 sierpnia 2010r. do dnia 31 sierpnia 2011r. wynosi 29.078,60zł brutto. Opinia ta, sporządzona w oparciu

o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, jest jasna, spójna, logiczna rzeczowo, konkretnie uzasadniona oraz - przy uwzględnieniu złożonego charakteru zagadnienia - transparentna. Nie budzi ona zatem wątpliwości Sądu co do jej merytorycznej poprawności oraz prawidłowości dokonanych obliczeń rachunkowych. Na złożone przez pozwanego zarzuty do opinii, biegły w opinii uzupełniającej złożył wyczerpujące stanowisko. Pozwany dalej jednak powielał swoje zarzuty, natomiast w ocenie Sądu były one już tylko korespondencją z prawidłowymi ustaleniami biegłego wobec czego nie zasługiwały na uwzględnienie.

Przedmiotowa opinia została sporządzona w pięciu wariantach. Sąd przyjął jednak, z przyczyn omówionych powyżej, iż wyliczenie winno nastąpić według wariantu V, uznając dodatkowo, iż przy wyliczeniu należnego powodowi wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych brak jest podstaw do uwzględnienia dodatku mieszkaniowego.

Sąd zważył w tym zakresie, że z treści art. 151¹ § 1 k.p. wynika ogólna zasada wynagradzania za pracę w godzinach nadliczbowych. Pracownikowi przysługuje za tę pracę „normalne” wynagrodzenie oraz dodatek w wysokości określonej w jego pkt 1 i 2.

W wynagrodzeniu tym nie mieszczą się jednak, niezależnie od swej nazwy i charakteru prawnego, te należności wypłacane pracownikowi, które wprawdzie oparte są na stosunku pracy, ale które określone zostały w stałej wysokości, a więc w oderwaniu od godzin faktycznej pracy, np. dodatek za staż pracy, deputaty (tak. A. K., „Pojęcie normalnego wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych”, w: Prawo pracy po zmianach, red.

K. R., W. 1997, s. 273-276). Przyznanie dodatku mieszkaniowego nie było związane z rodzajem wykonywanej pracy przez powoda i ilością godzin pracy powoda ale wyłącznie z miejscem jej wykonywania. Nie było to zatem świadczenie za wykonaną pracę.

Sąd uwzględniając czas pracy powoda uwzględnił okoliczność, iż zdarzały się sytuacje, że powód wychodził w trakcie pracy z budowy w celu załatwienia własnych spraw bądź udania się na pobliską budowę, gdzie na prośbę jednego z podwykonawców, wykonywał obmiary prowadzonych tam robót niemniej jednak były to sytuacje sporadyczne, zaś powód czynności te wykonywał w trakcie przerw w pracy, zaś jego nieobecność w związku z załatwianiem w/w spraw trwała 30-40 minut.

Dokonując ustaleń stanu faktycznego Sąd oparł się na złożonych do akt sprawy dokumentach w tym w szczególności na dokumentacji zawartej w kserokopii akt osobowych powoda, rocznych kartach wynagrodzeń powoda za rok 2010 i 2011, regulaminie pracy, Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy, piśmie Państwowej Inspekcji Pracy z dnia 3 stycznia 2012r., listach obecności powoda, kserokopiach dokumentów WZ wydania betonu, kartach godzin pracy powoda, wezwaniu do zapłaty z dnia 20 grudnia 2010r. oraz wezwaniu do zapłaty z dnia 11 maja 2012r. bowiem żadna ze stron postępowania skutecznie nie podważyła ich prawdziwości i wiarygodności a także - z przyczyn omówionych powyżej - na opinii i opiniach uzupełniających biegłego sądowego z zakresu finansów. Sąd oparł się również na zeznaniach świadków J. S., N. K., R. M., A. P. (2), A. P. (1), M. P. (1), A. W., W. K., S. B., M. C., K. P., M. K. i J. K. oraz na dowodzie z przesłuchania powoda R. B., przy czym Sąd uwzględnił w tym zakresie okoliczność, iż zasadniczo zeznania świadków potwierdzały organizację czasu pracy u pozwanej i godziny pracy obowiązujące u pozwanej.

Mając powyższe na względzie Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku i zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 29.078,60zł brutto, tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty: - 2.606,82zł od dnia 28.10.2010r. do dnia zapłaty, - 6.591,39zł od dnia 28.01.2011r. do dnia zapłaty, - 6.831,85 zł od dnia 28.04.2011r. do dnia zapłaty, - 8.789,82 zł od dnia 28.07.2011r. do dnia zapłaty, - 4.258,72 zł od dnia 28.09.2011r. do dnia zapłaty, opierając orzeczenie o należnych odsetkach ustawowych na treści art. 481 § 1 k.c. i uwzględniając fakt, że wypłata powodowi wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych – rozliczanych w okresie rozliczeniowym wynoszącym trzy miesiące – zgodnie z kwartałami kalendarzowymi wina nastąpić najpóźniej 27 dnia kolejnego miesiąca, po upływie danego kwartału.

Ponad zasądzoną kwotę Sąd powództwo oddalił. (punkt II wyroku)

W toku niniejszego postępowania powód domagał się początkowo kwoty 46.589,80 zł brutto, wraz z należnymi odsetkami, jednak ostatecznie cofnął pozew co do kwoty 6.973,04zł, podtrzymując żądanie zasądzenia kwoty 39.616,96zł, na które to cofnięcie pozwu strona pozwana wyraziła zgodę. Uwzględniając powyższe, na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw.

z art. 203 § 1 i § 4 k.p.c. oraz art. 469 k.p.c. Sąd umorzył postępowanie w zakresie w jakim powód cofnął pozew, uznając, że cofnięcie nie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego, nie zmierza do obejścia prawa, a przy tym nie narusza słusznego interesu powoda. (punkt III wyroku)

Orzeczenie o kosztach postępowania zawarte w punkcie IV wyroku Sąd oparł na treści art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. uwzględniając dalej fakt, że powództwo zostało uwzględnione w 62% (powód domagał się początkowo zasądzenia kwoty 46.589,80 zł

z czego zasądzeniu na jego rzecz podlegała kwota 29.078,60zł; w części zaś w jakiej powód cofnął pozew uznać należało, iż przegrał on sprawę) oraz przyjmując za zasadne uwzględnienie – w przypadku obu stron postępowania – z uwagi na nakład pracy pełnomocników – kosztów zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotności stawki minimalnej, o co wnioskowali pełnomocnicy, tj. w kwocie 3.600zł.

Na koszty poniesione przez powoda i stronę pozwaną złożyło się wynagrodzenie pełnomocników w stawce po 3.600zł. Do zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda, stosownie do wyniku sprawy, podlegała zatem kwota 2.232zł. Do zasądzenia na rzecz pozwanej od powoda podlegała kwota 1.368zł. Ostatecznie zatem dokonując, na podstawie art. 100k.p.c., stosunkowego rozdzielenia kosztów Sąd orzekł jak w pkt. IV wyroku i zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 864zł. (2.232 zł – 1.368zł) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Orzeczenie o kosztach postępowania zawarte w punkcie V i VI wyroku, Sąd oparł o treść art. 98 k.p.c. oraz art. 100 k.p.c. i art. 113 w zw. z art. 96 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594). W toku postępowania powód był zwolniony od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od pozwu oraz od wydatków w zakresie dowodu z opinii biegłego na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 4 powołanej ustawy. Żądanie pozwu podlegało uwzględnieniu w 62%. Należna opłata sądowa wynosiła w niniejszej sprawie 2.330zł zaś wynagrodzenie biegłego za sporządzenie opinii 2.083,25zł, tj. łącznie 4.413,25zł. Do zasądzenia od powoda podlegała zatem kwota 1.677,03 zł (38% z 4.413,25zł), zaś od pozwanej kwota 2.736,22zł (62% z 4.413,25zł).

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono w punkcie VII wyroku na zasadzie art. 477² k.p.c. - w części nie przekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda, którego wysokość zgodnie z umową o pracę wynosiła 6.000 zł.